

Viešoji įstaiga Jurbarko ligonine

Klinikinės diagnostikos laboratorija

LABORATORINIŲ TYRIMŲ PAMATINIŲ BIOLOGINIŲ VERČIŲ INTERVALŲ(REKOMENDUOJAMŲ RIBŲ) AR KLINIKINIŲ SPRENDIMŲ SĄRAŠAS IR TYRIMŲ METODAI

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro

2021m spalio 18d. įsakymu Nr.V-2341

BIOCHEMINIŲ TYRIMŲ SĄRAŠAS

Eil.Nr.	Analitės pavadinimas	Tarptautinis trumpinys	Ėminys	Norminiai dydžiai	Mato vienetas	Tyrimo metodas
1. Angliavandeniai ir jų metabolizmo tyrimai						
1.1.	Gliukozė		Serumas/plazma	3.9 – 6.4	mmol/l	GOD-POD
1.2.	Gliukozė		Kapiliarinis kraujas	3.33 – 5.55	mmol/l	Fermentinis amperometrinis
1.3.	Gliukozė		Kūno skysčiai		mmol/l	Fermentinis amperometrinis
1.4.	Gliukozė		Smegenų skystis	2.8 – 4.4	mmol/l	Fermentinis amperometrinis
1.5.	Gliukozė (gliukozės toleravimo mėginys), prieš išgeriant 75 g gliukozės	GTT	Serumas / plazma	3.9 – 6.4	mmol/l	Fermentinis amperometrinis
1.6.	Gliukozė (gliukozės toleravimo mėginys), po 1 val. išgėrus 75 g	GTT	Serumas / plazma	< 10	mmol/l	Fermentinis amperometrinis
1.7.	Gliukozė (gliukozės toleravimo mėginys), po 2 val. išgėrus 75 g	GTT	Serumas / plazma	< 7,8	mmol/l	Fermentinis amperometrinis
1.8.	Laktatai		Serumas / plazma	4.5 – 19.8	mmol/l	Fermentinis
2. Baltymai						
2.1	Albuminas		Serumas / plazma	35 -52	g/l	Bromkrezolio žaliujo (BCG)

2.2. Bendrasis baltymas		Serumas / plazma	64 – 83	g/l	Biureto
2.3. Bendrasis baltymas paros šlapime		Šlapimas	0,028-0,141	g/l	Pyrogallol Red - Molybdate
Bendrasis baltymas		Pleuros skystis		g/l	Biureto
2.5. Bendras baltymas		Pilvaplovės skystis	Transudatas < 20.00		
			Eksudatas >20.00	g/l	Biureto
2.6. Bendrasis baltymas		Smegenų skystis	0.15 – 0.45	g/l	Pyrogallol Red - Molybdate
2.7. C reaktyvus baltymas	CRP	Kapiliarinis kraujas	< – 5	mg/l	Imunofermentinis
2.8. C reaktyvus baltymas	CRP	Serumas / plazma	< – 10	mg/l	Imunoturbidimetrinis
2.9. Prokalcitoninas		Serumas / plazma	< 0,5	ng/ml	Imunofermentinis-fluorescencinis

3. Mineralų, kaulų, sąnarių ir jungiamojo audinio tyrimai

3.1. Fosforas	P	Serumas / plazma	Suaugę: 0.87 – 1.45 Vaikai: 1.29 – 2.26	mmol/l	Amoniomolibdate
3.2. Jonizuotas kalcis (apskaičiuojamas) Ca ⁺⁺		Serumas / plazma	1.00 – 1.20	mmol/l	Apskaičiuojamas
3.3. Kalcis	Ca	Serumas /plazma	2.15 – 2.57	mmol/l	Arsenazo III
3.4. Magnis	Mg	Serumas /plazma	.0.66 – 1.07	mmol/l	Xylidyl Blue I

4. Kraujo dujų ir rūgščių-šarmų pusiausvyros tyrimai

4.1. Kraujo dujų ir pH (rūgščių-šarmų pusiausvyros) tyrimas arteriniame kraujyje Arterinis kraujas

4.1.1. pH	pH	Arterinis kraujas	7.35 – 7.45	skaičius	Potenciometrinis
4.1.2. pH, koreguotas pagal kūno temperatūrą pH(T)		Arterinis kraujas		skaičius	Apskaičiuojamas
4.1.3. Dalinis anglies dioksido slėgis	pCO ₂	Arterinis kraujas	35.00 – 45.00	mmHg	Potenciometrinis
4.1.4. Dalinis anglies dioksido slėgis, koreguotas pagal kūno temperatūrą	pCO ₂ (T)	Arterinis kraujas		mmHg	Apskaičiuojamas
4.1.5. Dalinis deguonies slėgis	PO ₂	Arterinis kraujas	80.00 – 105	mmHg	Potenciometrinis
4.1.6. Dalinis deguonies slėgis,					

koreguotas pagal kūno temperatūrą	pO ₂ (T)	Arterinis kraujas		mmHg	Apskaičiuojamas
4.1.7. Kūno temperatūra	T	Arterinis kraujas		°C	Įvedamas rodiklis
4.1.8. Rūgštieji karbonatai (bikarbonatai)	HCO ₃ (act)	Arterinis kraujas	20.00 – 26.00	mmol/l	Apskaičiuojamas
4.1.9. Standartiniai rūgštieji karbonatai					
(bikarbonatai)	HCO ₃ (std)	Arterinis kraujas		mmol/l	Apskaičiuojamas
4.1.10. Bazių perteklius arba stoka	BE(B)	Arterinis kraujas	-2,0- +3,0	mmol/ l	Apskaičiuojamas
4.1.11. Standartinis bazių perteklius					
arba stoka	BE(Ecf)	Arterinis kraujas		mmol/l	Apskaičiuojamas
4.2. Kraujo dujų ir pH (rūgščių-šarmų pusiausvyros) tyrimas kapiliariniame kraujyje					
4.2.1. pH	pH	Kapiliarinis kraujas	7,35-7,45	skaičius	Potenciometrinis
4.2.2. pH, koreguotas pagal					
kūno temperatūrą	pH(T)	Kapiliarinis kraujas		skaičius	Apskaičiuojamas
4.2.3. Dalinis anglies dioksido slėgis	pCO ₂	Kapiliarinis kraujas	35,00-45,00	mmHg	Potenciometrinis
4.2.4. Dalinis anglies dioksido slėgis,					
koreguotas pagal kūno temperatūrą	pCO ₂ (T)	Kapiliarinis kraujas		mmHg	Apskaičiuojamas
4.2.5. Dalinis deguonies slėgis	PO ₂	Kapiliarinis kraujas	80-105	mmHg	Potenciometrinis
4.2.6. Dalinis deguonies slėgis,					
koreguotas pagal kūno temperatūrą	pO ₂ (T)	Kapiliarinis kraujas		mmHg	Apskaičiuojamas
4.2.7. Kūno temperatūra	T	Kapiliarinis kraujas		°C	Įvedamas rodiklis
4.2.8. Rūgštieji karbonatai (bikarbonatai)					
(bikarbonatai)	HCO ₃ (act)	Kapiliarinis kraujas	20,00-26,00	mmol/l	Apskaičiuojamas
4.2.9. Standartiniai rūgštieji karbonatai					
(bikarbonatai)	HCO ₃ (std)	Kapiliarinis kraujas		mmol/l	Apskaičiuojamas
4.2.10. Bazių perteklius arba stoka	BE(B)	Kapiliarinis kraujas	-2,0 - +3,0	mmol/l	Apskaičiuojamas

4.2.11. Standartinis bazių perteklius

arba stoka   BE(Ecf)   Kapiliarinis kraujas   mmol/l   Apskaičiuojamas

5. Vienvalenčiai elektrolitai

5.1. Kalis	K	Serumas / plazma	3.5 – 5.3	mmol/l	ISE
5.2. Natris	Na	Serumas / plazma	135 – 148	mmol/l	ISE
5.3. Chloridai	Cl	Serumas/plazma	97 – 107	mmol/l	ISE

6. Endokrininiai tyrimai

6.1. Laisvasis tiroksinas	(LT4) FT4	Serumas / plazma	9,00 – 20,00	pmol/l	Imunfermentinis-fluorescencinis
6.2. Laisvasis trijodtironinas	(LT3) FT3	Serumas / plazma	4,00 – 8,3	pmol/l	Imunfermentinis-fluorescencinis
6.3. Tirotropinas	TSH	Serumas / plazma	0,3 – 4,5	mU/l	Imunfermentinis-fluorescencinis

7. Vėžio žymenys

7.1. Prostatos specifinis antigenas	PAS	Serumas / plazma	0,0 – 4,0	ng/ml	Imunfermentinis-fluorescencinis
-------------------------------------	-----	------------------	-----------	-------	---------------------------------

8. Lipidų apykaitos žymenys

8.1. Cholesterolis	TC	Serumas/plazma	< 5,2	mmol/l	Oksidazės-peroksidazės CHOD- POD
--------------------	----	----------------	-------	--------	-------------------------------------

8.1.1 Didelio tankio lipoproteinų

(DTL) cholesterolis	HDL-C	Serumas/plazma	Vyrams:>0,9 Moterims:>1,15	mmol/l	CHOD-POD tiesioginis
---------------------	-------	----------------	-------------------------------	--------	----------------------

8.1.2 Mažo tankio lipoproteinų (MTL)

cholesterolis apskaičiuojamas

pagal Friedewaldo formulę	LDL-C	Serumas/plazma	< 3,4	mmol/l	Apskaičiuojamas
---------------------------	-------	----------------	-------	--------	-----------------

8.4. Triacilgliceroliai	Trig	Serumas/plazma	<1,70	mmol/l	GPO/POD peroksidazės
-------------------------	------	----------------	-------	--------	----------------------

9. Inkstų funkcijos tyrimai

9.1. Kreatininas		Serumas/plazma	Moterims: 45 – 84 Vyrams: 59-104	$\mu\text{mol/l}$	Fermentinis
9.2. Šlapalas		Serumas/plazma	2.8 – 7.2	mmol/l	Urease-GLDH
9.3. Šlapimo rūgštis		Serumas/plazma	Moterims:150 – 350 vyrams: 210 – 420	$\mu\text{mol/l}$	Uricase POD
9.4. Glomerulų filtracijos greitis (/1,73 m ²) (apskaičiuojamas pagal CKD-EPI formulę) eGFR CKDEPI		Serumas/plazma		ml/min/ 1,73m^2	Apskaičiuojamas
10. Geležies apykaitos tyrimai					
10.1.. Geležis	Fe	Serumas/plazma	Moterims: 9,0 – 30,4 Vyrams: 11,6 – 32,2	$\mu\text{mol/l}$	Ferene
10.2.. Feritinas		Serumas arba plazma	Moterims:15-150 Vyrams:30-400	ng/ml	Imunofermentinis fluorescencinis
11. Fermentai					
11.1. Gama glutamiltransferazė	GGT	Serumas/plazma	Moterims. ≤ 34 Vyrams ≤ 55	U/l	IFCC
11.2. Amilazė		Serumas/plazma	< 100	U/l	IFCC (pNPG7)
11.3. Šarminė fosfatazė	ALP	Serumas/plazma	35-105 Vaikai:1 mėn.-1m.82-383 1-3m.. 104-345 4-6m. 93-309 7-9m. 86-315 10-12m.. 42-362	U/l	IFCC
11.4. Alanino aminotransferazė	ALT	Serumas/plazma	Moterims <34	U/l	IFCC

			vyras <45		(nepridedant P-5-P)
11.5. Aspartato aminotferazė	AST Serumas/plazma	Moterims <31		U/l	IFCC
		vyras <35			(nepridedant P-5-P)
11.6. Kreatinkinazė	CK Serumas/ plazma	Moterims:0,0-145		U/l	IFCC (NADPH)
		Vyras:0,0-171			
11.7. Kreatinkinazės					
izofermentas CK-MB	Serumas /plazma	0,0-24,0		U/l	IFCC
11.8. Laktato dehidrogenazė	LDH Serumas / plazma	0,0-245		U/l	IFCC
12. Kepenų funkcijos tyrimai (išskyrus fermentus)					
12.1. Bilirubinas, bendrasis	Serumas/plazma	5,0-20		μmol/l	NBD
2.2. Bilirubinas, tiesioginis	Serumas / plazma	<3,4		μmol/l	Jendrassik -Groff
13. Širdies žymenys (išskyrus fermentus)					
13.2 Troponinas I, širdies, hsTnI	Serumas / plazma	<2,0 atmetimas		ngm/l	Imunofermentinis-
didelio jautrumo		>-2,0-100 stebėjimas			fluorescencinis
		>100 diagnozė			
13.1. N-galinis B tipo (smegenų)					
natriuretinis propeptidas					
(NTproBNP) NTproBNP	Serumas/ plazma	<125<75m. <450>75m.		pg/ml	Imunofermentinis-
		širdies nepak.,mažai tikėtinas			fluorescencinis
		>125<75m>450>75m.,širdies			
		nepakankamumas tikėtnas			

14. Vitaminai

14.1 25-hidroksivitaminas D

(25- hidroksivitaminas D2 + 25-

hidroksivitaminas D3) 25(OH)D

Serumas /plazma

30-100

ngl/ml

imunofermentinis

fluorescencinis